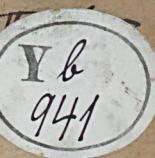

5. 15. 19
47.

COMMENTATIONE IIII.

DE QVIBVS DAM

RVT HENEI
DOCTORIBVS

NON ANTE

SEPTVAGESIMVM AETATIS ANNVM

DEFVNCTIS

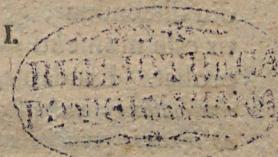
LVSTRATIONEM
STVDIOSAE IVVENTVTIS

A. D. R. cIdiCCLXXI.

POSTERIOREM

INDICIT

D.I.O.GOTTFR.HAVPTMANN.

CICERO Phil. VIII, 5, 10.

Vita mortuorum in memoria viuorum est posta:

GERAE, LITTERIS HEINRICI GOTTLIBII ROTHII,

Ordinariorum doctorum de collegio, plures ad insignem
aetatis gradum adscenderunt. Inter rectores hic perti-
nent M. IO. CHRISTOPHORVS LVDECVS et M. GE. LVD. GOLD-
NERVS. Occupasse quidem laboris partem KOEBERVVM ar-
bitrabar, cum memoriam illius Ludeianam euoluerem. Sed, peni-
tus inspecta, debitum magnis viris honorem, facunda meditatione,
sistebat; memoriam ipsam vale dicturo commendabat. Loquitur
de scriptis funebris, ad KOEBERVUM, Francofurto missis: ac sane
vellem, illorum quidpiam expiscari potuissem. Ceterum, dum
haec anno clo^{lo}CLXXXIII. scripsit, vir ille beatus, et alibi, de lit-
teraria iactura, per incendium fatale, conqueritur; eadem ibi pe-
riisse crediderim. Quae cum ita sint, ad sparsa Sibyllae folia con-
fuginus. Patriam habuit LVDECVS Prenzlouiam Vckeranam. Aca-
demicis studiis operam Vitembergæ nauauit; vbi simul artium
magister creabatur, ordinique philosophorum adiungebatur. Cum
Leonhartus Gansfelius, Aprili mense clo^{lo}CXXXV., defunctus esset;
in eius locum vocatus, Septembri noster accesit, Octobris autem
d. XXVIII. munus ipsum suscepit, oratione sollempni, *de institutione*
iuentutis, ad quam prolatione iuuitauit, vbi, per ambages stili,
diu discendum, ac singulatim educationem disciplinamque iuuentu-
tis esse momenti maximi, quibusdam exemplis et rationibus, com-
probatur. Laudatur, sub finem, dominus clementissimus, qui, postpositis
equis onibus, auloedi, mortonibus, scurvis, nimis, omnibusque iis, quae
ab ignatiis principibus maximi sunt, in eam præcipue curam incumbat,
ut Ecclesiae et Scholæ incrementum capiant, cet.; sed auctoris ad vitam
plane nihil pertinet. Eius alias conscriptiones tanto minus reperi;
cum ne quidem hanc nosset KOEBERVVS. Incidit Ludeci rectio, bre-
uiissima quidem, in turbidissimum tempus, quo conditor immor-
talis et stator gymnasi morichatur, hostes irrumpebant, contagio
saeuebat. Sequebatur dominum, celerrimo fato, *Wolf Winkler*,
eques Variscus, ab aulae consiliis et inspector Ruthenei; nec alia
deerant, tam memoranda, quam tremenda. Gaudebat ergo no-
ster, cum, anno post, in ministerium sacrum Francofurtanum ad
Viadrum, archidiaconus accerseretur, quo clo^{lo}CXXXVII. plane
dis-

discessit. Memoriam post se doctissimi viri relinquebat, qui, consiliis amicissimi Buchneri fultus, non paucarum recitationum rationes dispositus, quae postea quam diutissime vigebant. In Viadrina ciuitate, socias manus Mart. Heinsio praebente, consignauit veram enarrationem argumentorum, quibus discrimen mandationis in coena et Capernaiteae creophagiae adseratum est. De sermonibus eius saeris, non nisi duo, litterariam in supellectilem meam, venerunt. Alter, libertatem filiorum dei ex Gal. V. 13. designans, clolo CXXXVIII. manibus Abraami S. R. I. tapiferi hereditarii L. B. Waldpurgi cet.: alter, Simonis captiuitatem ac liberationem, ad Aet. XII. t. - 12. contemplans, clolo CXXXXV. piae memoriae Simonis Vrsini, disciplinae ciuiinitus patefactae doctoris ac professoris, neque minus pastoris et inspectoris Francofurtani, dedicabatur. Huius locum, in ciuitate sacra, post occupabat Ludecus, qui tandem, admodum senex ac visu prope captus, aetatis anno LXXVIII. moriebatur clolo CLXXXIIII., in numeribus sedulus et indefesus. Neque Generorum amicorum, Io. Alberti, Io. Casp. Zoppii, Christophori Limmeri, Io. Fr. Koeberi, memoriam vniquam ille neglexit. Filium relinquebat M. David Sigfrid Ludecum, concionatorem ibi suburbanum, mortuum clolo CCII. d. XIII. Apr. heredem simul paternae bibliothecae, quae post, auctoris lege, vendebatur.

GOLDNERVS ipse vitam suam consignauit, a nobis, mutatis mutandis, additis addendis, clolo CXXXXI. publici juris factam. Subiecimus commentacionum Goldnerianarum indicem, e collectione, quod tunc aiebant, omnibus numeris absoluta. Sensi tamen deinceps non nihil, et si parum, adhuc deesse. Pertinent huc, de libellis or. Ciceronis pro A. Caecinna Gerae 17II. 8. et Aur. Prudentii Clementis selecta quaedam carmina, superiorum auctoritate, in gratiam studiosae iuuentutis edita, praemissa est praefatio, de profanis et ecclesiasticis scriptoribus in ludis litterarioribus coniungendis, Prudentii vita, ab Aldo Romano olim conscripta, cet. Ienae 1715. 8. relationes ex Parnasso sol. Bergeri prol. de veteri Roma 4. Vigebat enim tunc adhuc, in commune salutaris, consuetudo, qua libellos ederent rectores, inter stipendia litteraria, praesertim studiosae iuuentuti distribuendos. Scriptis minoribus Curianis iungi merentur, gratulatio L. B. a Stein tradita, fol. sine anni nota, orationes

VI. natali *Christiani Ernesti* marchionis consecratae 1694. fol., nostro sermone, ligato liberoque. Anno 1695. versibus Germanicis iuuit, ad gaudia *CHRISTO reuiviscenti* sacra, itemque ad *oropactrię Georgii Guilielmi* principis heredis, bis et sollempnem studiosae iuuentutis illustrationem indixit. Anno 1696. oratiunculam, examini publico, neque mintis natali gymnasii, praemissam, et iuitationem carmine conceptam, adpellamus, alia poëmata Curiana praetermittendo. Geranas ad occupationes, spectant etiam, in Heinrianis sacris 1724. Rufinus et 1728. *Die mit sonderbarer Glückseligkeit bekroente Tugend;* in nuptiis beatissimi Heinrici XXVIII. 1721. corona laurea myrto interstincta; in funere *Tobiae Ioannis Eckoldi* 1702. vitae curriculum; in parentalibus M. Heinr. Fischeri 1718. archidiaconorum memoria renouata; in exrecitationibus commilitonum 1700. prol. de ornamentis gymnasiorum veterum. Alias aeque, variis occasionibus, gratulationes consignauit, in nuptiis v. g. *Lindnero-Beckianis, Schuberto-Pertschianis* cet.; ne quid plurimis de carminibus dicamus. Obiit vir beatus, annis prope quinquaginta gymnasticus doctor, cum essem in eo, quod in laudatione funebri dixi, sollemnes vti congratulationes illi præpararem.

De correctoribus, huc unus certo pertinet IO. HEINR. WOLFIUS, cuius vitam nobis Goldnerus dedit, ut et Germanico sermone scriptum ab ipso curriculum, ad AD. FRID. WENDLERI sermonem sacrum funebrem, habemus. In vtraque narratione, perse, nihil equidem desidero: præcipue si, quod ad posteritatem spectat, prolusiones meas, generorum Baumgaertelii et Wolfii manibus dedicatas, adiunxerimus. Merita pariter, in laudatione funebri, paucis verbis ostendi. Ne tamen, vel hic, plane transire videar collegam olim, ad parentis instar, adamatum; maiores et scripta breuiissime tangam. Proauus ipsi contigisse videtur *Balthasar Wolfius*, qui iam 1612. aerarium senatus Lobensteinensis curauit, a. 1632. humanis rebus exemptus. Habuit ille plures forte filios, apud Lobensteinenses ac Schleizenses, muneribus functos; sed duo singulatim exploratos habemus, *Erhartum organoedum* apud Lobensteinenses, annis 1625-1649., ac simul ab a 1631. scribam ciuitatis, et IOANNEM. Hic ipse, cum alio *Io. Wolfio*, ab a. 1653. diacono, ab a. 1656. archidiacono Lobensteinensium, a. 1660. defuncto, non confundendus, lucem vidit 1595. d.

16. Dec., in illustre Ruthenenum 1609. mittebatur, Vitembergam vero
1611. Contagione grasa ienam anno post adiit, cessante
1613. denuo Vitembergam: ubi 1615. supremam in philosophia digni-
tatem obtinebat. A. 1617. d. 27 Oct. gymnasi Gerani collega tertius
constituebatur, ut 1619. vere nouo corrector. Eodem anno d. 2. Nou.
Ioannis Volkmar, a consiliis ac litteris secretis, viduam Euphrosynem
in matrimonium accepit. *Hubmeier* Coburgum abeunte, rectoris
simil partes, mensibus notem, sustinuit. A. 1627. praeco sacer-
aulicus factus, anno post in collegium inspectorum recipiebatur.
Ad Tischizienses pastor abiit 1633. mox autem, ab obitu *Io.*
Simonis, ad Lobensteinenses, antistes rei sanctioris. Hic Heinrici
X. gratia perpetua valuit, usque dum a. 1657^{a)}. d. 2. Mart. migravit ad
beatos. Patruelis habuit Heinricum, Petrum Paulum, et Christi-
anum Wolfios. Liberos autem plures reliquit, quorum Iosephus
genuit Ioannem Heinricum nostrum, cum duobus natu maiori-
bus filiis, Christiano et *Io. Friderico*. Non confundendus est Iose-
phus ille, cum eiusdem nominis e fratre forsitan nepote, 1677. ca-
merario, 1700. proconsule Lobensteinense, qui 1708. moriebatur.
Sed proprius ad nos pertinent *IOANNIS HEINRICI* litterarum nonimenta.
Lipsiensis disputationes, *GOLDNERVS* et *LVDOVICI* memorarunt. Po-
sterior et Geranas lucubrations, postquam eum 1694. privatim in
illustre Rutheneum introduxerat, et publicam orationem sollempni
prolusione commendarat Koeberus, ad annum usque saeculi nostri
decimum, indicauit b). Ne cramben recoxisse videamus, indicem
illum non nisi supplebimus. Omisum quidem est, sub saeculi pro-
ximi finem, ad diem Martini, schediasma de Antichristo magno.
Addantur autem oportet festis prolusionibus, 1710. in scala Iacobo
visa, incarnationis mysterium: 1712. hircus emissarius, typus resur-
gentis CHRISTI; saeculum, quod audit quibusdam *SPIRITVS SANCTI*;

A 3

SER-

a) ita nepos, in narratione manu scripta: *memoriae vero Lobensteinenses*
(*Lobenst. Denkmaal*) et *GOLDNERVS* prol. de *correctoribus ill. Ruth.* 1658. nomi-
nant. b) in *hist. rectorum et gymnasior.* P. III. p. 348-354. Habemus quidem et
indicem qualcumque *ZEDLERIANI* lexici T. LVIII. p. 766. sed, accusationem ne
desiderem, nimiae molia est ille liber, quam qui, pluribus a minorum scriptorum
amatoribus, euolvatur.

SERVATOR, omnibus omnino hominibus natus: 1714. obseruationes ad D. Io. Eckii vitam et scripta (ni Goldnerus auctor est huius prolationis); SPIRITVS sanctus, quem Hebrei veteres nomine Schechina venerati fuerunt; cedri surculus, seu MESSIAS, ex Ezech. XVII.: 1716. e suaui passionis ac mortis salutiferae somno, euigilans IESVS ad Ier. XXXI, 25. 26.; SPIRITVS sancti per verbum operantis gratia; consideratio nominis MESCHIACH: 1718. resurrectio IESV CHRISTI, contra negantes eam Iudeos, adserta; Ruach Hakkadosch, quem plane alium moderni Iudei singunt, DEVS verus Ps. LI, 13. et Ies. LXIII, 10., reiecto Iudeorum modernorum duplici Messia, unus verus MESSIAS: 1720. CHRISTVS resurgens, salutem animarum nostrarum procurans; benigna spiritus sancti, qua homines dignatur, illuminatio; dux et princeps praepotens, e Iacobi stirpe prodiens, ad Ier. XXX, 21.: 1722. CHRISTVS, Iudeorum perfidia cadens, gloriose tamen e morte resurgens; SPIRITVS sanctus ἡλέγχων τὸν νόσον; Iudaicae gentis, Messiam adhuc venturum anhelantis, desiderium: 1724. CHRISTVS per Ionam prophetam praefiguratus; SPIRITVS sanctus αὐτὸς ἐφα; CHRISTVS, per gradus velut quosdam, in V. T. reuelatus: 1726. IESVS, qui, vt Eliescha in typo, Θαυματουργὸς in morte fuit; solarium Eliae adfictissimi, leni in aura adparens, SPIRITVS S.; Nehemias quidam IESV typus: 1728. Methuschelachus, CHRISTVM mortis vietorem adumbrans; explicatio dicti Io. III, 16.; vaticinium illustre de Serubabelo: 1730. seruatores, in libro iudicum, SERVATOREM mundi adumbrantes; SPIRITVS sanctus, qui pios sanctioris doctrinae, Augustana confessione comprehensae, confessores in omnem veritatem reduxit; dignitas et necessitas doctrinae; de vnione personali: 1732. CHRISTVS IESVS, post biduum, die tertia, nosviificans, ex Hos. VI, 1. 2.; locus Rom. VIII, 26. SPIRITVS S., aduersus contrariantes, vindicatus; superstiosus euangelii Ioannis abusus reiectus: 1734. diatribe, διάνοια et εἰρηνεία cap. LIII. Iesiae delineans, et commendans; altera diss. ad Ies. LIII.; demonstratio, gloriam Σταύρου, peruersa vnionis personalis expositione, labefactari et corrumphi. Nec aliis minus exercitationibus variae conscriptiones praeluserunt. Inseribuntur autem 1710. Gregorius Nazianzenus SS. TRINITATIS confessor, praeco et defensor ὁρθοδοξίας diss. VI. 1711. diss. VII. et VIII. 1712. diss. VIII. et X. 1713. diss. XI. et XII. 1714. diss. XIII.; Γνωστας ad mentem γνωστας ἐπιστολας

δοξων

δέξων theologorum delineatae, ἵνα στεβαιας σκιαγραφία: 1715. Σκιαγραφία epistolae Pauli ad Galatas ipsiusque argumenti primarii: 1716. Greg. Naz. disf. XLIIL; Io. Foxus, Anglus, theologus reformatus, locum Apoc. XLIIIL, 6. 7. de Luther exponens: 1717. qui Augustinæ confessioni male cupiunt, certe minus eidem fauent; de euangelica religione, vñice ad salutem ducente: 1718. Vita et merita D. Sim. Massai: 1719. confessorum veritatis caelestis sincera constansque confessio, verbis formulae concordiae, credimus, docemus, et confitemur, declarata; Alphabetum magnum, sive Ps. CXVIII.: 1725. Greg. Naz. disf. XV.: 1728. Έστεργον πρότερον nouatorum nostræ aetatis. Alia quoque publici iuris hic fecit, senior olim noster. Spectant eo 1713. Litania Graeca, e Mich. Neandri catechesi 4.; 1714. ep. Lat. M. Io. Tbb. Wilhelmi conr. in gymnasio Schleusingensi munus gratulans, fol.; 1716. D. Io. Fechtii vita fol.; 1726. Rabbi Davidis Vital Hispani explicatio symboli Iudaici et obseruationes non nullæ succinctæ 4. ambo quidem specimina saltem. Externa forma prolationes, dum festae, ad annum saeculi XXVI. parente, post quater partita, ceteræ iam posteriore, iam in folio, fistuntur, eo facilius confusione parere possunt, quoniam et eadem argumenta, v. c. de Greg. Naz., diuersa forma reperimus. Licet autem equidem Ludouicianam, ab auctore forsitan ipso suppeditatam, rationem, in supplemento, sequutus sim: iste tamen index, minorum Wolfi conscriptionum amatoribus, quales esse plurimi deberent, insignem adferet vñsum; quia vix vius et alter omnes posse debet.

Sed, ad inferiores progrediendum est. Inter collegas tertios, quorum primus M. Io. Trillerus, in Lat. carmine, Hofmanno cancellario cl. CX. scripto, se subcorrectorem vocat; qui vero iam correctores adpellantur, locum hic obtinere videtur Matthaeus Müllerus, Elystromontanus. Is, cum anno cl. CXIII. Heinricus VIII. infans obiret, et orationem parentalem ipsi dedicaret Hubmeierus, post Leidenfrostium cantorem occupans locum, ac se collaboratorem scholæ dicens, elegias adiecit. Inde, quod Koeberus, tam in dissertatione de praceptoribus Ruthenei publicis, quam in fastis nostris, vt vbique sit, totidem verbis enarrat, in academiam Lipsiensem iterum abiit, ad maiorem eruditionis vim et copiam com-

paran-

parandam. Ibidem A. M. et P. L. C. mox reuocatus^{c)}, tertium ordinem accepit; quo nomine, d. XI. Maii clo^oCXV. defunctum primarium antistitem, Glaserum versibus celebrauit. A. clo^oCXVI. d. III. Non. Sept. Catharinam, M. Nic. Amelungii, Thannenium pastoris vi- duam, Glaferiae sororem, ducebat. Cum haec, antistitis Krügeri filia, praecedente iam saeculo nupta, quinque liberorum parens ac septem annorum vidua, ipse pariter mox hic archidiaconus constitu- tus, ac deinceps pluribus annis dioecesis Plauiensis adiunctus et se- nior esset; indidem conjectant, nec adeo iuuenem fuisse Müllerum, cumque denium clo^oCLV. d. II. Oct. moreretur, adnumerari senio- ribus posse; quamuis illius annos exquirere frustra laboraremus. Vacillat autem coniectura: quoniam, in carmine quodam, vir iuuenis adpellatur, vetulae pariter subinde iunioribus nubunt, et tunc Ame- lungii iunior frater Heinricus rei sacrae Geranorum praefuit. Neque diu labores gymnasticos exantlavit noster. Nimirum, a biennio, Gerani coetus archidiaconus^{d)}, et aliquot annis post, Elsterbergen- sium pastor, euadebat; Wolfgango Feigio successor datus, qui, cum diacono Io. Grauio, adhuc, ipsi de nuptiis gratulatus erat. Certio- res hic partes obtinet Io. Hitzschold Geranus, natus clo^oCXXXI. d. VIII. Ian. defunctus clo^oCCXLII. d. V Sept. Introducens, prolusionem inscripsit: *Melinfelle.* Cetera dabit, in prolusione funebri, GOLDNERVS.

Professor linguae Gallicae FRANCISCUS IACOBVS THOLOZANVS, gram- matico libello, variorum scriptis editis, et prolusionibus Heinricianis, inclutus, hic vixit. Vinarium clo^oCCXXXVIII. abiit, ibique post dimis- sus, lenae Halaeque vixit, ubi, grandaeuus pariter et egenus, decebat.

Inter cantores, quos vocant figurales, duo sunt, quorum de posteriore vix, de priore magis dubito, num huc referri mereatur. PETRVS NEANDER, ob egregiam artis suae notitiam com- ponista dictus, a corporis statura longus, ab itineribus pluri- mis

^{c)} Koherus annum XV. nominat. Sed iam, in carminibus, Io. Volkmaro, d. III Iun. clo^oCXIII. mortuo, dicatis, eius carmen, Lipsiae scriptum, ante Leidenfrostii cantoris, exhibetur. Vnde coniicio, certe tunc eum designatum fuisse. Volkmar ille, quod obiter moneo, primus erat, in aede SS. TRINITATIS, tunc recens con- dita, sepulchorum. ^{d)} ideo iam clo^oCXVII, in carminibus, Volkmanno sponsa- cris, proximum ab Hubmiero locum obtinet.

mis Ulysses, per annos XXXVII. ad R. D. c. 1535-1545, muneris suo praefuit. Ipsius de familia vitaque parum constat. Mich. Neander, Soranus e Silea, aetatis anno LXX. saeculi decimi sexti LXXXV. decesserat apud Illesfeldenses, sed coelebs. M. Christopherus Neander, Coldensis, Altenburgi, cum fratre Ioanne, studiis operam naurat, Dresdeniisque cantor crebatur anno c. 1535-1545. sed, inter ipsi gratulatos fratres, praeterea solus Casparus, Ecclesiae Rochliciana diaconus, comparat. Vnum nouissimus, nostri filiam D. Io. Dammerhus, Alteburgensis, archiatro Ruthenico in que gyninatio physics professori, iupisise. Praeterea memorat Koebertus, ipsum animos et ora discipulorum in se conuertisse, narrationibus itinerum suorum, indeque non raro docenda prudenter illustrasse. Successor eius ANDREAS GLEICHIVS, Erfur-
tinus, in aula Dresdeni theologi celeberrimi parens, horam in gymnasio inulam vel operam temere negligens, adquieuit denunti, senio laboribusque fessus, d. XXIII. Febr. D. R. A. c. 1535-1545. Biennio post, laudatorem nanciscebatur Chr. Fr. Schmid-
am, Ger., cuius orationem KOEBERVUS, prol. de mystica quibusdam admirandis, indixit.

Cantorum, quos chorales vocant, vnuis in censu venit EHRENFRID SCHMID, natus Saalburgi c. 1515-1525. d. XII. Oct., patre Ioanne, diacono superiore. Ruthenius, aetatis anno XV. salutans, a beato Koebero, ciuibus in ordine secundo primi candidatis accensebatur. Incendium Gerannum, opem ipsi ferenti, pectoris augustiam et alia mala conflauit, quae tandem eluctatus, anno saeculi LXXXI. Ienam abiit. In academicorum numerum referbat Io. Paul Hebenstreit, quem et, neque minus Fiden. Bechmannum aliasque, doctores habuit. In patria cantoris prouinciam suscepit, sexen-
nio post, sed Geram, a CELISSIMIS COMITIBVS, collega V. vocabatur c. 1535-1545. Ab hoc munere, beata morte, promouebatur c. 1535-1545, tamquam vir, quod scribit Goldnerus, egoque, meritissimi viri per plures annos conuidor, aequali iure testor, pius, modestus, adsiduus, concors, accuratioris disciplinae tenax, et omnium rerum suarum, vti par est, satagens; licet subinde, diebus hebdomadum festis, ab hora quinta matutina, propemodum ad septimam usque vespertinam, occupatus eset, in munere suo. Duas filias reliquit, hodieque per gratiam diuinam superstites: quatum Julianae Mariae, iam dudum inter caelites coniux, Io. Nit. Kober, ill. Ruth. coll. VIII. postea Tischizienfum pastor fuit; Io. Dorotheae maritus, collega noster VII., socii vestigia laudabiliter premit.

Inter VI. VII. et VIII. classis magistros, CHRISTIANVS PVFLER, Ger. ab c. 1535-1545. ad c. 1535-1545. collega, grandis aeuo, defunctus dicitur in officio suo. IAC. LOTICHI-
VS seu LOTGIVS, Moranus, post ab a. c. 1535-1545, apud Schleizenfes cantor, rude tandem donatus, adhuc XXIII. annis vixit, ac decrepitus d. VIII. Dec. c. 1535-1545. abiit ad plu-
ret. MICH. PEZOLD, deinceps Hirschfeldensem per XXXXVII. annos pastor, ac mi-
nisterii Geranae dioecesis sacri senior, d. XL Dec. c. 1535-1545. faciens iter, apoplexia corripiebatur, vnde triduo post, aetatis anno LXXVI., defunctus in templo sepeliebatur. ERNESTVS CAFFELIVS, hinc c. 1535-1545. Zwezenfum pastor, ibid. VIII. Sept.
c. 1535-1545. cum sexenno Thomam Schmidtum sibi substitutum habuisset, lon-
gævus obiit. ERHARDI et IO. CASP. WENDLERORVM patris et filii, iam in stirpe
sacra

sacra Wendlerorum mentio facta. Postiorem, aetatis anno LXXVIII. defunctum, etiam laudatione funebri praedicabam. Superest adhuc eius natu maior filia Christiana Sophia, *Io. Kil. Ditmari*, nunc a biennio et quod excurrat, vidua. *IO. GE. DORSCHIUS*, post varia fata, collega VIII. constituebatur d. XXIII. Apr. c. 1590 CCXXXIII. et annos LXX. natus, d. V. Nou. c. 1590 CCLIII. ad sublimiora tuberosus euehebatur.

De, non quidem in collegium receptis, publicis tamen aequis magistris, solis memorari debet *TOBIAS TOELLNER*, rationibus ac scriptiori quondam praefectus, qui porro promotus, denun anno saeculi X. aetatis LXXXVI. vitam cum morte commutauit. Nos autem, de senum illorum commemoratione, nostram ad aetatem, singulatum ad gymnasii *PRAESIDES*, virtusque rei publicae *PATRES*, *PROCERES* et eruditos *CIVES*, accedimus, quibus longissimam, simulque prosperissimam vitam precati, Musarum Geranarum aedem, in publica lustratione, proximis diebus, frequentandam, ardentes commendamus. P. P. Gerae d. XV. Sept. A. C. D. c. 1590 CCLXXI.

INSTITUTIONIS AVCTVMNALIS ET HIBERNAE, PRAESIDIO DIVINO PERFICIENDAE, DESIGNATIO.

PROFESSORIS THEOLOGI LOCO,

Director, dogmatum sacrorum historiam, ad falsarum haeresium fontes aperiendos, enarrabit; ipsos autem errores, proximo semestri, si DEVS voluerit, confutabit.

PROFESSOR IVRIS

Aliqua aegritudini et infirmitati lenatione reperta vires et preelectiones resumere optat.

PROFESSOR PHYSICES

Absoluta de sono doctrina, memorabilia montium enarrabit.

DIRECTOR,

Ope DEI nixus, hebdomadum *altero die*, hor. VII. matutina, post odas pias, *Pau-*
linas epistolas ad Timotheum ac sequentes, e fontibus interpretabitur, *Hutte-*
rumque, coram vtraque classe, finiet; pomer. II. coram sua, *Maronis* orationibus,
odas addet *Horatianas*: III. *Φιλεβέσιοις* A. F. primaria quaedam effata proponet; in
ordinario collegio, V. consilium de studiis academicis perficiet, VI. in *Ciceronis* de
N. D. tractatione, progredietur:

Sequentis hora VII. Mosaicos libros Hebraeos et disciplinam sanctiorem, VIII.
priscam historiam continuabit; VIII. professoris theologi partibus fungetur; a meridi-
die II. recentissimam historiam excercendo stilo commodabit:

Proximi VIII-X. Mosaicos libros et Ernystinam ὄντολογίαν enucleabit; X-XII.
diligentioribus, si qui fuerint, historiam et doctrinam epistolicaum tradet.

Quinti

Quinti VII. N. T. Graecum ac philosophiam; II. Suetonii Neronem; III. disciplinam sanctiorem; V-VII. ἀποκάλυψιν, et grammaticam generalem explicabit:

Penultiimi X et XI. Ciceronianis ac Plinianis exemplis ἐπιτελογέας instruet:

Vltimi h. VIII. elementorum Hebraicorum posteriorem partem absoluet; X. epistles Germanicas recentiores, XI. noua, quae publice feruntur; III. arithmeticam curiosam; V. geographicas obseruationes, exponet; VI. demum disputabit, ac subinde praeterita repetet. Nec alias operam suam desiderari, B. c. D., patietur.

PROFESSOR ELOQVENTIAE.

In erudiendis commilitonibus ita per semestre hibernum, Deo propitio, se geret, vt

DIE LVNAE, VIII-IX. puram dictione latinam suos doceat, IX-X. in priori parte Rhetorices Ernesti perget, X-XI. Epistles Pauliad Galatas et Ephesios proponat, I-II. Curtiumque finiat.

DIE MARTIS, VIII-IX. iterum in stilo suos exerceat, IX-X. Iul. Caesari, X-XI. epistolis Ouidii nonnullis, I-II. Virgilii Eclogis, III-IV. Plutarcho de discrim. amici et adulat. operam impendat.

DIE MERCVRII, IX-X. Poesin, X-XI. Cic. libr. tertium de officiis, tractet.

DIE IOVIS, IX-X. Aesopi, X-XI. Virgilii in Aeneid. libr. I et II. I-II. Ciceronis, in orat. Milon. veneres ostendat.

DIE VENERIS, IX-X. explicato Euangeliō Ioannis Literas Pauli ad Romanos, X-XI. doctrinam lacram, II-III. eandem rursus orat. Tullianam, III-IV. Lycurgum, interpretetur.

DIE SATVRNI, VII-IX. Graecas corrigat exercitationes, et Pindarum, X-XI. Horatii Odas, explanet, praetereaque lectiones consuetas priuatissimas, quas habet, licet haud multis uerbis commemoret, persequatur.

C O N R E C T O R .

DIE LVNAE, hor. VIII. finitis precibns, disciplinam sanctiorem, ducente *Rackdescheilio*, ordini tertio; VIII. Grammaticam lat. marchicam eidem et quarto; X. Ciceronis ad diuersos epistles priori; II. easdem secundo; III. tertio explicabit.

DIE MARTIS, VII. Grammatices filium resumet; VIII. libellum, cui titulus; *Kurze Saeze* etc. X. historiam et geographiam; I. Grammat. lat. II. Corn. Nep. secundo ordini illustrabit; III. in compositione latina suos exercebit.

DIE MERCVRII, VIII. exercitiū versuumque latinorum materialm suis dictabit; X. Phaedruin; XI. Grammaticam graecam enarrabit.

DIE IOVIS, VIII. Lucae euangelium ordini secundo interpretabitur; VIII. X. II. fluorum elaborationes emendabit; III. Corn. Nep. cum illis leget.

DIE VENERIS, VIII et X. eundem persequetur; I. Ciceronis epistles coram ordine secundo dilueidabit; II. Ioannis euangelium; III. *Gottschedii* Grammaticam germanicam suis exponet.

DIE SATVRNI, VIII. et VIII. graeca; X. poēsin latinam; I. *Freyeri* fasciculum graecum cum suis tractabit.

LE

LEÇONS FRANÇOISES.

Lundi, on expliquera les Règles de la Grammaire. *Mecredi et Samedi*, on continuera les Avantures de Telemaque.

Quinque clasitum reliquarum totidem doctores, in litteris inquirere musica, simili-
ter, tam publice quam priuatim, adsiduitatem et ingenii dexteritatem, nunquam
non, impendunt.

Scientia numerorum, artesque, corpus ad musicas concentus mouendi, gladiuni-
que perite tractandi, pariter publicis horis, docentur et exercentur.

DISPUTATIONVM, A QVIBVS DAM ORDINIS PRIMI CIVIBVS
HABITARVM, INDEX.

- Egerunt hoc semestri spatio, 10. GOTTFR. VOGT, *Ger.* 1) de clepsydris, neg.
MEYERO; 2) de seruis medicis, neg. HARTMANNO:
10. CPH. OETTEL, *Poesuec.* de vocabulo Episcopi, neg. MEYERO:
CAR. GOTTFR. MEYER, *Ger.* 1) num omnes homines ad animi magnitudinem sint
accommodati, neg. SCHWETSCHKIO; 2) de fratribus aratalibus, neg. BECKERIO;
3) de legum quarundam apud Romanos praefstantia et utilitate, neg. BRAEVNLICHIO; 4) de accensis forensibus Romanorum, neg. VOGTIO; 5) de naumachia,
neg. BECKERIO:
10. FRID. HARTMANN, *Saalburg.* 1) de coniunctio funebri Hebraeorum, neg. LOTZIO;
2) de coniunctio funebri Romanor. neg. BECKERIO:
10. CHR. KROFGANSS, *Videns.* de Trophonii oraculo, neg. MEYERO:
CAR. CPH. LIBIG, *Neost. ad Or.* de Palladio, neg. HARTMANNO:
CAR. GVIL. SCHWETSCHKE, *Glauchau.* de sene deportano, neg. MEYERO:
GE. CPH. LICHTNER, *Ebersd.* quid ad symbola commouerit homines, dubit. MEYERO:
10. DAV. BRAEVNLICH, *Videns.* num animi hominum, vna cum Adami animo, creati
sint? neg. BECKERIO:
FRID. IO. AVG. ERDMANN de KVTSCHENBACH, *eques Var.* de morte Alexandri M.
neg. BRAEVNLICHIO:
GE. HEINR. LOTZE, *Mühlberga - Thur.* detabulis votivis, neg. MEYERO:
GVIL. GOTTLIB BECKER, *Zwickau.* 1) de iure mortuorum, neg. HARTMANNO; 2) de
deo Termino, neg. MEYERO; 3) de campis Elysiis, neg. BRAEVNLICHIO.

Praemia scripturae litterarum elegantioris accipiunt, in Ord. II. C. C. G. Engelhardt,
G. F. Kunz, H. C. Kupfer; in III. I. H. Koelbel, I. E. Gost, I. A. Kaempfe, in III.,
I. G. Oertel, C. W. Ludert, I. G. Strunz.

Exemplis trahitur prani studiosa inuentus;
Si premitur virtus, vitium caput erigit exlex:
Sin sua quodque refert laudabile praemia factum;
Ordine quaque suo, cedent feliciter aula,

S. D. G.!

X 3439372

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres

Blue

Cyan

Yellow

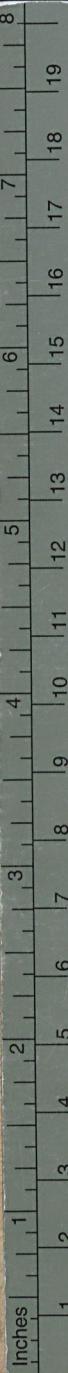
Red

Magenta

White

3/Color

Black

ENTATIONE III.

DE QVIBVS DAM

THE NEI TORIBVS

NON ANTE

SIMVM AETATIS ANNVM

E F V N C T I S

A T I O N E M
A E I V V E N T U T I S

R. C I D I C C L X X I .

P O S T E R I O R E M

I N D I C I T

T F R . H A V P T M A N N .

o Phil. VIII, 5, 10.

m in memoria virorum est posita:

IS HEINRICA GOTTLIBII ROTHII,

